

Klasszis négyes

„MAGYAR FORMA” címmel négy alkotó munkáiból rendeznek fotótörténeti kiállítást a Fotóhónap 2006 keretében a HAP Galériában.

Fejér Zoltán cikkei örvendetes rendszerességgel jelennek meg lapunk hasábjain. Olvasóink a fotó- és fotótechnika-történettel elmélyülten foglalkozó szakíró tollából eddig Dulovits Jenő, dr. Bárány Nándor, Seidner Zoltán és Németh József tudományos alaposággal összefoglalt munkásságát ismerhették meg. Fejér Zoltán most az Ő képeiből válogatta össze azt a mintegy hatvan alkotást bemutató kiállítást, amely a Margit körút 24. szám alatti HAP Galériában október 10-től november 10-ig lesz látható.

Bár a Hungaro-Austro Plan Építészeti Tervező és Tanácsadó Kft. által működtetett HAP Galériában mindeddig jobbra építészeti tárgyú exhibíciókat láthattunk, a cég vezetője és munkatársai örömmel fogadták az új kihívást, miszerint a Fotóhónap keretei között rendezzenek meg egy nemzetközi mércével mérve is színvonalas kiállítást.

A Magyar forma tárlathoz – éppúgy, mint a galéria korábbi kiállításaihoz – egységes arculatú meghívó és katalógus készült; utóbbi húsz oldalon közli az alkotók életrajzát, valamint három-három felvételüket. A kiállítás előkészítése másfél évet igényelt. Mi történt ezen idő alatt? Fejér Zoltán a négy képművész munkásságának ismeretében két közgyűjteményből, három magángyűjteményből és egy képügynökség anyagából válogatta össze az anyagot. Feladata azért volt különösen nehéz, mert bár Dulovits Jenő, dr. Bárány Nándor, Seidner Zoltán és Németh József egyazon időszakban, az 1930-as, 1940-es években dolgoztak Budapesten, mégsem tömörültek olyan egységes szemléletű „iskolába”, mint amilyen a magyar festészet történetéből jól ismert Európai, Római vagy Nagybányai Iskola, illetve a Szolnoki Művésztelep néven híressé vált csoportosulás volt. Ennek dacára – a rendezők szándéka szerint – a Magyar forma című fotótörténeti kiállítás a kor hiteles tolmácsolója lesz.

Fejér Zoltán egymás mellé szerkesztette dr. Bárány és Németh József csendéleteit, Seidner és Dulovits sajátos hangulatú városképeit, Németh épületentriórját és Seidner épülethomlokzati felvételét. Az egyik téma ugyancsak izgalmasnak ígérkezik, ugyanis a hajdani Erzsébet híd melletti gyógyvíz-ivókat és a Gellért-hegy háttérként szolgáló részletét három fotóművész teljesen eltérő feldolgozásában láthatjuk. Az alkotások tárgya tehát egyezik, ám művészi megoldásaik már korántsem, hiszen Dulovits egy esti felvételt hagyott ránk, Seidner Zoltán az egész építményegyüttest képbe foglalta, dr. Bárány pedig egyenest a híd pillérének a tetejére,

még annak is a belsejébe mászott fel, hogy onnan készítsen felülnézeti fotót...

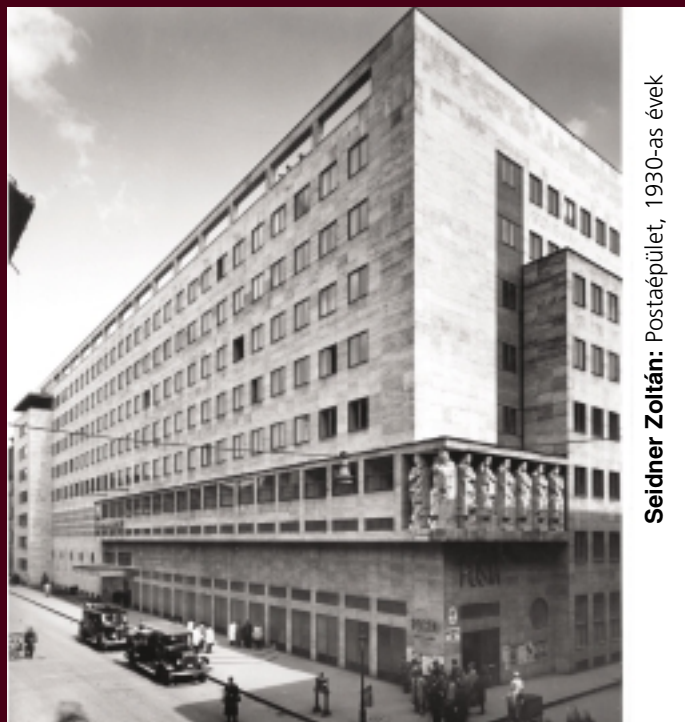
Bár a kiállított fényképek túlnyomó többsége a múlt század harmincas-negyvenes éveiben született, Seidner néhány fotóján keresztül az ötvenes évek elejének sajátos képi világába is bepillantunk. Láthatunk a Néphadsereg Színház nézőterén francia színdarabot megtapsoló tisztí iskolásokat, majd egy kissé kócos fiatal hölgyet, aki a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár akkor ultramodernnek számító, formatervezett telefon-prototípusának kézibeszélőjét tartva a vonalra vár... Ami már csak azért is érdekes, mert meglehet: a mai fiatalok talán a „kézibeszélő” fogalmat sem hallották.

A patinásodó negatívokról számítógépes levilágítások vagy olyan hagyományos technikájú fotónagyítások készültek, amelyeknek a méreteit a korabeli nagyításokéhoz igazították. A kiállítótér négy tárlójában elhelyezett dokumentumok közül néhány eddig még sehol, semmilyen formában nem került a nagyközönség elé.

A tárlat előkészítésének ideje alatt Németh József grafikus- és fotóművész 2006. július 29-én, életének 96. évében elhunyt. A sors különös kegyének tudjuk be, hogy az Ő munkáiból tavaly a LUPE Magazin Galéria rovatában bő válogatást tehettünk közzé, amelynek összeállításakor az idős mesterrel és fotóművész leányával többször is beszélgethettünk.

Az egyik ilyen látogatás alkalmával Németh József félig tréfásan, félig komolyan átnyújtotta nekünk a LUPE fejlécének általa megálmodott, saját kezűleg készített grafikai tervét...

M.D.

Seidner Zoltán: Postaépület, 1930-as évek

Bárány Nándor: Forgástestek, 1930-as évek

Dulovits Jenő: Hősök tere, 1930-as évek

Németh József: Haditudósító, 1940-es évek